

Twents Gitaarfestival 2013

It's Nine 'o Clock

*It's nine 'o clock and I walk
through the empty streets,
thoughts fill my head,
but then still
no one speaks to me.
My mind takes me back
to the years that have passed me by*

Daar liep ik dan om iets na negen uur langs de complete verlaten Van Essengarde in Enschede. Het was Hemelvaartsdag 2013, een gemeen koud windje waaide me om de benen en een half geblindeerde *American Guitar Store* aan het eind van de straat bood een naargeestig aanzicht. De ooit bruisende winkel was compleet leeg en de Spiderman op de gevel was gevlogen.

Ik kwam aan bij de ingang van het Artez Conservatorium. De bronzen violist met zijn hoed en instrumentkoffer stond er nog steeds. Maar hoe lang nog? Het bord naast de deur vormde een voorteken. *Popacademie* stond er op. Klassieke muziek is exit in dit pand, wijze Managementheren en calculerende Excelsheetridders hebben gemeend dat de klassieke muziek beter af was bij Artez in Zwolle. Een beleidsplan en een pennenstreek waren voldoende om een culturele link in Enschede te kappen.

Weldra zal deze grijze Enschedese cultuurbunker nog slechts ruimte bieden aan schreeuwende synthesizers, krijsende e-guitars, bonkend slagwerk, stuitende bassen, experimentele vocals en de laatste dj-trends met lichteffecten. De klassieke studenten blijft niets anders over dan dagelijks meer dan twee uur in de trein te zitten of te verhuizen naar de stad der Blauwvingers.

Ja, in dat geval kan de violist bij de deur beter zijn bronzen koffer pakken. Misschien zetten ze er wel een standbeeldje voor Michael Jackson neer. *Bad!*

Wat een verschil met jaren geleden toen dit gebouw net was geopend! Ik ben er weleens geweest op een open dag om vast te stellen of deeltijd-conservatorium iets voor me was. Tja, dat was er eigenlijk niet, maar het zat in ieder geval vol met voltijdstudenten die in alle hoekjes en gaatjes muziek maakten!

Dat was verleden tijd... Mijn Lief had me zojuist afgezet met tas, broodtrommel en gitaarkoffer. Het is nog steeds voordeliger om me te brengen en te halen want de parkeertarieven zijn alweer gestegen hier in Enschede!

Ik stond even stil voor de deur van Artez, en inderdaad: *My mind takes me back to the years that have passed me by*. Niet alleen vanwege de nostalgie van de bovenstaande lyrics (met een knipoogje naar de tijd) uit de zeventiger jaren toen Aphrodites Child nog jong was, Demis Roussos nog niet hoefde te vermageren en Vangelis nog geen Moog speelde.

Mijn gedachten gingen terug. Ik maakte dit wandelingetje door de Van Essengarde al sinds 2007, het tweede jaar van het toen jonge Twents Gitaarfestival. Dat beseffende kwam ik al snel tot een conclusie: *Ik sta aan het begin van alweer het achtste Twents Gitaarfestival!*

Een goede reden om de somberte achter me te laten, snel naar binnen te gaan en het te gaan beleven!

Het Festival

Ondanks alle culturele crisisgeluiden van dit jaar is de Stichting Twents Gitaarfestival er weer in geslaagd om de achtste editie van dit gitaargebeuren uit te brengen. Dat dat organisatorisch een hele toer is, staat buiten kijf. Je moet namelijk niet alleen artiesten zien te engageren, maar je moet ook nog eens opboksen tegen de professionele fundraisers die veel culturele instellingen tegenwoordig in dienst nemen in de strijd om de weinige subsidies die er nog over zijn.

Het bestuur, bestaande uit Niels Ottink, Paul Driessen, Gerard Kroeze en Jaap Majoor, had weer hard gewerkt om het festival op rolletjes te laten verlopen.

De kantine van Artez was wederom het toneel van de nodige stands. De gitaarbouwers Jan Zonjee, Ramon Riemersma en Jeroen Hilhorst stonden er met hun fraaie handgebouwde instrumenten. En ook Musikhaus Trekel uit Hamburg was weer vertegenwoordigd met dozen vol gitaarliteratuur, CDs, gitaaraccessoires en gitaargadgets. Het kostte Herr Trekel wat zoekwerk, maar hij had het Franse Chansons boekje van Cees Hartog voor me!

In de kantine was het bij de bestuurstafel ook te zien dat de informatiemaatschappij zijn intrede had gedaan via iPad en Smartphone. Zo werd de registratie van de deelnemers vlotjes in het systeem gebracht.

Ook dit jaar signaleerde ik weer een paar organisatorische verbeteringen. De persoonlijke introductieemail gaf je binnen een enkel A4tje alle significante tijden voor masterclasses,

workshops en concerten. Handiger dan een PDF van een Excelsheet waar alles op moest passen!

De mededelingen “op de paal” in de kantine vermeldden niet alleen de masterclasses, maar nu ook de concours-schema’s. En de uitgereikte programma’s bij de voorrondes maakten het me bij de journalistiek ook weer wat gemakkelijker. Jammer dat ik bij de finale geen programma had.

En jawel, het Artez Conservatorium had een afsluitbare instrumentenkuis dit jaar! Wel zo gemakkelijk als je even op de Oude Markt naar een concert wilt!

Zoals ieder jaar had het Twents Gitaarfestival weer de beschikking over een *equipe de volontaires*. Mensen, bedankt voor jullie bijdrage, want achter de schermen is voor vrijwilligers heel wat werk te verzetten!

Dag Een

Marlon Titre

Masterclass bij Raphaella Smits

Ik had slechts even de tijd om na binnenkomst nog even wat handen te schudden, want ik was ingedeeld bij de aller vroegste Masterclass van het Twents Gitaarfestival. Dit jaar was ik te gast bij Raphaella Smits.

Zij is specialiste in de 19e -eeuwse gitaarliteratuur, een stijlperiode waarbinnen ik zelf ook regelmatig speel. Mooie gelegenheid om twee stukjes mee te nemen die ik aardig in de vingers had, *Valse uit Op. 32* van Fernando Sor (1778 - 1839) en *Capriccio Nr. 2* uit *32 Capriccios Op. 20* van Luigi Legnani (1790 - 1877).

Ik pakte de kans om de valkuilen uit die stukken te bespreken. Dat waren de zestiende loopjes uit *Valse*, en de Alberti bas en de skischans van boven naar beneden uit *Capriccio Nr. 2*.

Ja, ik merk het steeds weer, mijn techniek is wat achtergebleven bij de muziek. De polshouding kan beter. Maar dan blijkt dat er een arm aan vast zit, en daar zit weer een schouder aan vast. En dan valt het soms niet mee om alle aanwijzingen direct consistent uit te voeren. Dat moet ik maar eens rustig gaan bekijken dit jaar.

Hoe dan ook, het was hard werken om de stukken binnen het uur door te spelen. Het was daarbij mooi om haar techniek te bekijken, ongelooflijk waar ze allemaal af kan dempen om waar nodig de noten iets puntigs mee te geven of gewoon transparant te spelen! Wat dat betreft ben ik wat slordiger.

Workshop Improvisatie met Jim en Paul

De workshop improvisatie is voor mij vaste prik sinds het eerste Twents Gitaarfestival in 2006. Ik heb sindsdien geen aflevering overgeslagen en het was ieder jaar leuk om Jim ten Boske en Paul Driessen weer te zien en samen gewoon wat gestructureerd op de gitaar te pielen.

In 2006-2008 was de improvisatieworkshop tevens een kennismakingssessie van de deelnemers. Daarna lieten de statistieken zien dat de kans dat je privé-les kreeg steeds groter werd met als absoluut hoogtepunt dit jaar. Er waren op mijn rooster vijf uren improvisatieworkshop beschikbaar en al die keren had ik op het allereerste uur na **alle** aandacht van Jim en Paul.

Kom op, stelletje klassiekers! Masterclass kijken is leuk, maar zelf iets doen is dat ook! Een belangrijk deel van improvisatie wordt gedreven door groepsdynamiek en dat gaat beduidend minder als er helemaal geen groep is!

We hebben ons evenwel toch vermaakt! Allereerst met een klein schemaatje rond Gm en D7 met verschillende ritmes.

Vervolgens gingen we terug naar de nostalgie van de zestiger jaren met *Albatross* van Fleetwood Mac. Twee akkoorden kent het liedje slechts, Emaj7 en F#m, maar het was dikke pret om de melodie op basis van herinnering en improvisatie er helemaal uit te krijgen.

Verder had ik toevallig mijn boekje Franse Chansons bij me, zodat we nog lekker in Latin ritme konden jammen op *Les Feuilles Mortes* van Yves Montand. Dat ging leuk!

De laatste sessie besteedden we aan een paar blues schema's en een flinke portie Free Jazz. Gewoon de ideeën laten gebeuren met zijn drieën, dat was lol maken.

Uit deze workshops blijkt wel hoe weinig theoretische kennis je eigenlijk opdoet als je louter van blad speelt zoals ik. Ik herken wel akkoordvormen en heb ook wel een gevoel voor hoe dingen ongeveer in elkaar zitten, maar echte harmonische analyse doe ik nooit. Een onderwerp om dit jaar eens met een paar eenvoudige stukjes op te pakken.

Presentatie Jan Zonjee

Net zoals vorig jaar hield Jan Zonjee, de gitaarbouwer uit Amersfoort, een presentatie over zijn instrumenten. Het leuke van zijn bedrijf is dat hij er naast de gitaarbouw ook cursussen instrumentenbouw organiseert. Dat levert hem interessante contacten op, onder meer met een instrumentenbouwer die oorspronkelijk uit Iran kwam. Die kruisbestuiving zie je bij het uiterlijk en het ontwerp van een aantal instrumenten terug.

Vorig jaar zagen we een paar mooie voorbeelden van deze samenwerking, en ook deze keer toonde hij een paar fraai gebouwde instrumenten, onder meer van moerbeienhout. Zo was daar een Ukelele met een klankkast op de wijze van traditionele midden-oosterse instrumenten.

Zoals gebruikelijk was Paul Driessen beschikbaar om de instrumenten te demonstreren. De Ukelele bleek een verrassend krachtige klank te hebben.

Hemelse Gitaren op de Markt

De Muziektent op de Oude Markt stond weer paraat voor het buitengebeuren. Dit maal zouden Jan Contant en de Tweante Veer, Jaques Stotzem, Jurgen Rijkers en The Rosenbergs acte de présence geven.

Ik kwam net langs toen Jaques Stotzem aan het spelen was. Het zonnetje was inmiddels gaan schijnen en de Oude Markt was het toneel van flanerende mensen en spelende kinderen, plus natuurlijk al dan niet tijdelijk publiek dat bleef staan luisteren.

Ik had Jaques Stotzem al eens beluisterd in 2009 en zelfs masterclass van hem gehad. Toen bleek dat ik niet zo vaardig meer was met fingerstyle, maar dat mocht de pret niet drukken.

Hij speelde monter een aantal oude nummers van vroeger, waaronder knappe bewerkingen van onder meer *Come Together* van The Beatles, en *Purple Haze* van Jimi Hendrix. De sfeer van rokerige en halfduistere klassenavondjes was meteen weer terug. *Rock and Roll* kende hij ook, waar een stelletje in hun vijftiger jaren enthousiast op reageerde door vrolijk over het marktplein te dansen. Ze beheersten de passen, maar het gooien en smijtwerk? Ja, dat was op hun leeftijd toch wat te link op het stenen plaveisel!

Een lekker optreden! Alleen jammer dat hij *With or without You* van U2 niet speelde, want dat vind ik nog steeds een van zijn topnummers!

Concert Marlon Titre

De Nederlandse gitarist Marlon Titre (hij komt van Aruba en studeerde af aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag) was geen onbekende voor me, ik heb hem een keer ontmoet op een bijeenkomst van Muziekvereniging Pro Guitarra in Tiel.

Nu trad hij in Twente op bij het allereerste avondconcert van dit festival. Reeds bij het eerste stuk demonstreerde hij zijn beheerste en smaakvolle stijl van spelen. Met *Asturias* van Isaac Albeniz (1860-1909) trapte hij af met een fraai afgewerkte uitvoering van de gitaartophit uit mijn jonge jaren.

Na het teder gespeelde *Carinhoso*, een bossa-nova van Pixuinginha, ook wel bekend als Alfredo da Rocha Viana (1897-1973), werd het tijd voor iets strakkers in de vorm van *Verano Porteno* uit de *Cuatro Estaciones Portenas* van Astor Piazzolla (1921-1992). Dat werd een stevige tango met een lyrisch middendeel zoals we van Piazzolla gewend zijn.

Toen kwam Titre met wat mij betreft het succesnummer van de avond, *Felicidade* van Antonio Carlos Jobim (1927-1944) in het razend lastige arrangement van Roland Dyens. Zijn levendige en sprankelende uitvoering maakte me echt (swingend) gelukkig!

Terug ging het naar Albeniz. *Tango* weerklonk weemoedig in een heerlijk rustig tempo. Met het wat fellere *Torre Bermeja* speelde Marlon Titre ons fraai naar de pauze.

Na het drankje kwam Marlon Titre terug met arrangementen van twee Indonesische liedjes, *Indonesia Pusaka* en *Burung Kutilang*. Die klonken bijzonder goed op de gitaar!

Tijd voor een Zuid-Amerikaans drieluik van Baden-Powell de Aquino (1937-2000) met *Babel* en *Chara* en van Egberto Gismonti met *Aqua e Vinho*. Titre verklankte dit materiaal op overtuigende wijze en schakelde daarna over naar het interessante nieuwe studiemateriaal van Leo Brouwer, *Ommaggio a Villa-Lobos* en *Ommaggio a Szymanowski*. Een goed voorbeeld voor mij, ik speel die stukken ook, en ik vond de gekozen tempi interessant.

Het concert sloot met een wat uitgebreider werk van Brouwer, de *Sonata* met de delen *Fandangos y Boleros*, *Sarabanda de Scriabin* en *La Toccata de Pasquini*. Hier kon Marlon Titre duidelijk laten zien dat hij ook het hedendaagse repertoire tot een mooie uitvoering kan maken. In het eerste deel bracht hij de onrust goed naar buiten, in de *Sarabanda* creëerde hij een magische atmosfeer en in de *Toccata* ging het razend naar de laatste maat.

Een mooi begin van de concertreeks!

Dag Twee

Raphaella Smits

Vorrondes Cat. 1 Concours

De Tweede dag van het festival is zo langzamerhand traditioneel de dag van de voorrondes van het concours voor de professionals en studenten, in de volksmond het Cat. 1 Concours.

Dat was duidelijk te merken toen ik in de kantine van Artez kwam. Zo rustig als het de eerste dag was, zo druk was het nu. Je zag de rij voor de aanmeldingen, hoorde het ritselen van bladmuziek en struikelde over oefenende gitaristen die alle stukken door elkaar speelden in het gebouw.

Vandaag was er ook nog het festival ensemble, maar ik had besloten er dit jaar niet aan mee te doen. Vorig jaar was ik na het bijwonen van de voorrondes voor het Cat. 1 concours rijkelijk laat om daar nog aan te schuiven, en dat vond ik niet zo leuk. Dus dit jaar maar niet...

24 kandidaten stonden vandaag op de rol, wat het dieptepunt van vorig jaar ruimschoots goedmaakte. Opvallend was de spin-off van Gitaarfestival Nordhorn, zeven van de kandidaten had ik ook daar gezien. Deze kruisbestuiving is goed voor de gitaarcompetitie! De optredens voor de jury waren in een strak tijdschema gegoten, maar toch zouden de voorrondes tot ongeveer halfzes duren.

Ik begin met mijn stokpaardje, de aankondiging. Ik waardeer dit eerste contact met het publiek zeer, en dus krijgen de volgende gitaristen van mij een eervolle vermelding en ik hoop dat de jury dat ook eens in punten gaat uitdrukken: Menno Buggenhout, Robbert Vermeulen, Rolf van Meurs, Marcus de Jong, Le Thu, Stefan Habets, Lore Raus, Balder Deceuninck, en Marcin Chilinski. Mensen, jullie weten hoe het hoort, de rest hield zijn of haar mond stijf dicht. Goed werk!

Iena Baltmiskyte was de eerste in deze voorrondemarathon. Zij startte met *Prelude* uit de *Suite BWV 997* van Johann Sebastian Bach (1685-1750) (wow, dit is het eerste jaartal dat ik uit mijn hoofd wist!). Zij speelde deze inleiding parmantig maar liet heel soms wat haast toe. Vervolgens pakte ze een eigentijds werk op, *Bagatelle 2* van William Walton (1902 -1983). Deze muziek lag haar beter, ze bracht het sfeervol in een Satie-achtige introverte atmosfeer.

Florian Palier –bij nader onderzoek bleek hij de zoon van Johann Palier van het duo Violarra, waar ik ooit nog eens masterclass van heb gehad- begon met twee stukken van de bekende Paraguayaan Augustin Barrios (1885 - 1944). Het vrij onbekende *Pais de Abanico* bleek een leuk stuk waarin Palier de muzikale ademhaling goed voor elkaar had. De daaropvolgende *Estudio Vals* bleek een mooie demonstratie van zijn technisch kunnen. Wat mij betreft had hij daarna de piep-en-kraak *Etude 12* van Heitor Villa Lobos (1887 - 1959) wel weg kunnen laten. Maar nee, hij speelde dit blijkbaar populaire stuk toch, zij het soms wat overhaast.

Menno Buggenhout zette zwaar aan met de *Prelude* uit *BWV 998* van Johann Sebastian Bach. Hij fraseerde mooi, speelde introvert waar dat nodig was, maar had een ietwat zachte baslijn waardoor de puls van het stuk een beetje vaag werd. Daarna bleef hij in de sfeer met een *Hommage a Bach* van een hedendaagse componist. Dat was een flinke oefening op de toets van beneden naar boven vice versa. Jammer dat zijn spel iets te vlak bleef voor de sfeer die het stuk nodig had.

Denis Schmitz had besloten met **twee** deeltjes Bach een gooi te doen naar de eindronde. Zijn *Largo* uit de vioolsonate *BWV 1005* kwam duidelijk en rustig gefraseerd binnen. Ietsje meer dynamiek was mooi geweest. *Allegro Assai* gaf een beter beeld van zijn spel, hij speelde duidelijk en ongehaast.

Haruki Noda begon zijn presentatie met een *Fantasia* van Francesco da Milano (1497 - 1543). De brede korale structuur van het stuk kwam er goed uit. Daarna kwam er een modern stuk, *Plainte et comme une Gigue* uit *Quatre Pieces Breves* van Frank Martin (1890 - 1974). In de *Plainte* bracht Noda een dynamische uitvoering, de *Gigue* werd een beetje modern rommelig, maar bleef toch op koers.

Robbert Vermeulen herhaalde zijn oefening uit Nordhorn dit jaar met *Tarantella* uit *Bardenklaenge* van Johann Kaspar Mertz (1806 -1856). Dat ging in een vlot tempo met hier

en daar een verrassend rustpuntje. Swingend! Hij liet zich daarbij door een klein vals startje niet van de wijs brengen.

Rolf van Meurs begon met een stukje hedendaagse muziek van eigen bodem, *Sonatine 1954* van Hans de Heer. Hij speelde het sonoor en met een eigen sfeer. Vervolgens greep hij terug op de klassieken met *Capriccio 4* van Luigi Legnani (1790 - 1877). Een bekend stuk voor mij! Zijn stemvoering was OK. Tot slot speelde hij *Capriccio 7* uit hetzelfde werk. Nou, dat stuk is al een racebaan, dus het viel me donders mee dat hij slechts een enkele keer slipte. Melodie was duidelijk, de toonladders waren flitsend.

Ik had Rachel Schiff dit jaar in Nordhorn al ontmoet. Zij liet zich op Twente horen met de *Homenaje pour le Tombeau de Claude Debussy* van Manuel de Falla (1876 - 1946). Ze speelde het stuk extravert en fel, waarbij heel soms het enthousiasme met de nauwkeurigheid streed. Jammer genoeg ontbrak ditmaal de trieste waardigheid in de baslijn een beetje. Vervolgens zette ze de capo op de tweede fret en speelde *The Frog Galliard* van John Dowland (1563 - 1623). Het kikkertje sprong vrolijk langs de vijver ondanks alle toonladdercapriolen en veranderde bijna in een prins!

Noam Kanter had weinig tijd nodig om te stemmen, hij vertrouwde geheel op de elektronica. De correcte stemming klonk door in zijn stuk: *Capricho de Goya Nr. 1* van Mario Castelnuovo Tedesco (1895 - 1968) waarin de componist de schilder Francisco Goya voorstelt. Kanter fraseerde het stuk rustig en bracht de structuur in het fuga gedeelte goed over.

Marcus de Jong, een oude bekende van eerdere festival edities, kwam op met *Bagatelle Nr. 1* van William Walton. Persoonlijk vond ik de compositie een vaag stuk, maar De Jong wist wel de mooi passages te benadrukken. Uit het volgende stuk, *Elfenreigen* (rondedans) van Johann Kaspar Mertz begrijp ik dat elfen behoorlijk snel dansen. In de interpretatie van de speler werd het een bijzonder (bijna te) snel kabbelend arpeggio.

Tijd voor de eerste pauze. Persoonlijk had ik nog geen echt finalegevoel gehad. Ik heb me weleens laten vertellen dat de eerste spelers als vergelijkingsmateriaal dienen voor de rest en daardoor een kleinere winstkans hebben dan iemand die slechts weinig beter speelt als het concours eenmaal op gang is gekomen. In dit geval zou je zeggen dat de plaatsingsvolgorde een extra handicap vormt. Lijkt me leuk om eens te onderzoeken.

Na de eerste pauze trad Joao Leitao aan. Wederom Bach (die jongen is wel erg populair dit concours) met *Siciliano* en *Presto* uit de *Violonsonate BWV 1001*. Hij speelde de *Siciliano* intiem met een transparante klank en duidelijke stemvoering. Die laatste twee kwaliteiten bleven bij het *Presto* in stand, maar nu met een veel hogere snelheid! Een eerste finalegevoel bij mij!

De vertegenwoordiger uit Griekenland, Jannis Estathopoulos, speelde een werk van de Braziliaanse componist Sergio Assad (jawel, van het duo..). Het waren de 3 *Divertimentos*, die toch wel erg lastig waren als ontspanning, te weten *Abaete*, *Arpoador* en *Parati*. Estathopoulos speelde het ritmisch complexe eerste deel een beetje fuzzy, bracht de rust terug in het tweede deel maar liet het verhaal in de muziek een beetje schieten en eindigde in het derde deel met een onrustige swing en een tikkeltje gebrek aan samenhang.

Janis Neteler vertolkte het *Allegretto* uit de *Sonatina* van Federico Moreno Torroba (1891-1982). Het vrolijke stuk verdronk helaas een beetje in de haast, de noten vervaagden in snelheid.

Le Thu uit Vietnam was ik in Nordhorn ook al tegengekomen, niet alleen als klassiek gitariste, maar ook als jazzy improvisatrice in de bar 's avonds. Zij zette een leuke swing neer met *Valse Venezolano Nr. 3* van Antonio Lauro (1917 -1986). Daarna kwam Bach bij haar op de standaard, een *Courante* uit een mij onbekende suite. Ze werkte de dans mooi af en interpreteerde helder. Een beetje finalegevoel bij mij!

Nobuhiro Uchimoto bracht een hedendaags stuk van de Franse componist Roland Dyens, een deel uit *Libra Sonatine*. Hij speelde het deel *Largo*. Zijn uitvoering kende hele mooie maar ook een paar vage momenten. De sfeer op het einde was zeer treffend.

Blazej Sudnikowicz is een vertrouwde gast op de gitaarfestivals in de regio, hij deed al een aantal jaren mee. Hij vulde de zaal met een goed gespeelde *Theme Varie et Finale* van Manuel Ponce (1882 - 1948). Zijn fraaie, sonore en consistente uitvoering bezorgde me wederom een finalegevoel.

Nelly von Alven is ook een oude bekende. Zij bood vergelijkingsmateriaal wat betreft de *Homenaje pour le Tombeau de Claude Debussy* van Manuel de Falla. Die vergelijking pakte voor haar goed uit, zij wist vooral de strijd in de stemming van het stuk, triest versus uitgelaten Spaans, goed te vertolken. Ook voor wat betreft de piep-en-kraak *Etude 12* van Heitor Villa Lobos gaf ze gelegenheid tot vergelijken. En wederom viel die positief uit. Mijn finalegevoel was vrij duidelijk!

Stefan Habets had een uitdagend stuk bij zich, de *Zapateado* uit *Tres Piezas Espagnoles* van Joaquin Rodrigo (1901-1999). Dat was echt een uitdaging en ik leefde dan ook heftig mee met zijn spel. Het stuk was duidelijk te hoog gegrepen voor hem, maar hij bleef zo goed mogelijk in de race. Aan het applaus van het publiek kon je horen dat zijn dapperheid werd gewaardeerd.

Jetjummong Jongprasert startte lyrisch met *Julia Florida* van Augustin Barrios. Zijn ingetogen uitvoering kende mooie momenten. Daarop speelde hij iets baroks, het zou Scarlatti kunnen zijn, maar ook iets anders. In dit stuk was de rust compleet weg, met grote haast speelde hij zich in de problemen. Jammer!

Lore Raus heeft regelmatig aan competities in deze regio meegedaan. Zij begon waar de vorige kandidaat eindigde, in de barok met Sonata K380 van Domenico Scarlatti (1685-1757). Het eerste deel verliep uit de kunst, de bas was swingend en alle ingewikkelde trillers vielen op de plek. Als je zo doorspeelt haal je de finale!

Maar helaas had Scarlatti in zijn tweede sectie een paar verrassingen zitten die onzekerheid veroorzaakten. Eeuwig zonde, want de speelster had haar potentieel laten zien in het eerste deel! De spanning van Scarlatti was gelukkig snel vergeten in het volgende stuk, *Impromptu* van Emilio Pujol (1886-1980). Lore Raus bracht het romantische thema mooi naar buiten en leek geen moeite te hebben met de grote strekken in het stuk.

Balder Deceuninck begon zijn gooi naar de finale met *Capriccio Nr. 7* van Luigi Legnani, de beruchte racebaan met de snelle toonladders. Tja, daar kwam hij in zijn haast ook achter en dat veroorzaakte hier en daar wat last. Na de Legnani sprint bleef hij in het snelle met *Allegro* uit *BWV 998* van Johann Sebastian Bach. Na de inspannende snelheid van het eerste stuk bleek dit geen goed idee, de onrust bleef en de haast benam de speler bijna de adem.

Marcin Chilinski toonde zijn vaardigheid richting jury en publiek met een tweetal delen uit Cavatina van de Poolse componist Alexandre Tansman (1897 - 1986). In de *Preludio* pakte Chilinski de muzikale lijn met een krachtige aanpak goed op, alleen jammer van die paar puntjes haast. De *Danza Pomposa* klonk als een dans die ook werkelijk pompeus was. Goed werk!

Arturo Castro startte met een stuk met een bijzonder slechte reputatie in het concourscircuit: *Prelude* uit *BWV 1006a* van Johann Sebastian Bach. Ik heb er al heel wat spelers op zien struikelen! Castro zette dit stuk snel genoeg in om gaandeweg in de problemen te komen. Jammer dat de reputatie van dit stuk opnieuw werd bevestigd! Gelukkig lag zijn tweede stuk hem heel wat beter: *El Coqui* van Jose Ignacio Quinton. De snelheid bleef, maar de swing kwam erbij!

De laatste kandidaat alweer: Antero Pelikka. Hij speelde de *Scherzo-Vals* van Miguel Llobet (1878-1938). Het lastige van dit stuk is: "hoe speel je het, als wals of als scherzo?" Pelikka probeerde beiden. In de snelle delen was het daardoor voor mij niet te volgen, virtuositeit ja, lijn in de muziek, nee. Pas in de langzame delen maakte de speler zijn kwaliteit ook aan het publiek duidelijk. Het venijn in de staart van dit stuk maakte Pelikka bekwaam onschadelijk.

Het zat erop! Ik dacht dat de jury een flinke klus zou krijgen omdat deze keer de niveaus dicht bij elkaar liggen.

Concert Festival Ensemble en Raphaella Smits

De laatste drie jaar is het Festival Ensemble een onderdeel van het Twents Gitaarfestival. Deelnemers krijgen partijen via de mail, studeren thuis in en repeteren een paar uur samen voor het optreden op een van de avonden. Het eerste jaar was dat een stuk van Lars Wüller, vorig jaar een arrangement van een Hongaarse Dans van Brahms en dit jaar een drietal stukjes van Joep Wanders.

De eerste twee keer was de opkomst vrij groot, een toneeltje vol. Deze keer leek de Meivakantie roet in het eten te gooien, want er deden weinig kinderen mee. Het ensemble was daardoor wat kleiner. Gelukkig waren er vrijwilligers om een snaartje toe te steken, waaronder Paul Driessen. Opvallend was de grote bijdrage van de Gitaarkring (Marjolein, Petri en Jolanda). Lars Wüller had de leiding en bespeelde daarbij de akoestische bas als *directing bassman*.

Het Festival Ensemble vormde het voorprogramma voor het avondconcert van vandaag. Ze speelden daarin *Charleston*, *Cancion* en *Backstage* van Joep Wanders geanimeerd en in een vrolijk tempo. Goed gedaan!

Tussentijds kwam nog even de uitslag van de voorrondes. Vijf gitaristen hadden de finale gehaald, in speelvolgorde Antero Pellika, Nelly von Alven, Le Thu, Blazej Sudnikowicz en Florian Palier. We zijn benieuwd!

Het kostte enige tijd om het toneel te ontruimen, maar al snel stond de eenzame gitaarkruk op de markeringen op het toneel (dat kan je vanaf het balkon mooi zien) en was het de tijd voor de *Grande Dame van de Nederlanden op de Gitaar*: Raphaella Smits.

Net zoals bij de voorrondes zou Bach bij dit concert een voorname plaats innemen. Maar niet voordat Fernando Sor aan de beurt was geweest. *Fantaisie Elegiaque*, een van zijn meest ontroerende composities met een ontzettend trieste passage waar je tranen van in de ogen krijgt. Het werk is dan ook opgedragen aan een zekere Charlotte waarvan Sor had gehoord dat ze was overleden. Sommigen beweren dat Sor een bijzondere band met haar had gehad, wat de emotie in de muziek verklaart. Raphaella Smits bracht die emotie feilloos over.

Tijd voor het huzarenstuk van de avond: de complete *Partita in D-mineur BWV 1004*. Vijf delen met als sluitstuk de *Chaconne* van een goede veertien minuten. Ik zat me regelmatig af te vragen: hoe krijgt ze het voor elkaar om al die muziek, bijna drie kwartier, zo te onthouden! Goed een heel enkele keer aarzelde ze, maar iedere keer wist ze waar ze naartoe moest, de muziek haperde nergens. Fenomenaal!

Na de pauze deed Raphaella Smits het nog eens dunnetjes over met de *Suite BWV 1011* van Bach, iets korter dan die van voor de pauze, maar evenzeer uitdagend qua moeilijkheid.

Twee vette suites Bach, dat is leuk luisteren, maar ook goed concentreren om bij te blijven en dat valt niet mee na zo'n drukke dag. Daarom was het mooi dat Raphaella Smits als laatste stukken naar haar specialiteit terugkeerde, de muziek uit de negentiende eeuw. Ze sloot het concert officieel af met twee stukken van Johann Kaspar Mertz, *Elegie* en *La Romantique*. Nou, zoals zij dat speelt, dan ben ik helemaal in mijn nopjes!

Het publiek was dat ook en waardeerde haar inspanningen met een hartelijk applaus, wat Raphaella Smits weer waardeerde met een tweetal toegiften. Eentje daarvan was een stevige, de complete Mozart variaties van Sor. *Das klinget so herrlich!*

En zo kwam een einde aan een puik avondje muziek!

Dag Drie

Edsart Udo de Haes met groep

Kindervoorstelling Izhar Elias

De Nederlandse gitarist Izhar Elias was te gast bij het festival met een speciale kindervoorstelling rond de opera *Serimamide* van Gioacchino Rossini (1792 - 1868). ;-) Twee jaar geleden speelde hij de versie voor volwassenen, en nu komt Rossini's muziek ook bij de kinderen!

Het verhaal van die opera is een thema dat vaker voorkomt in de literatuur: Vader koning is bang dat zijn zoon iets overkomt, stuurt hem als baby weg en laat hem door een schaapherder buiten de stad opvoeden. Moeder overlijdt van verdriet en vader koning trouwt daarna met een gemeen loeder dat hem vermoordt in samenwerking met een prins-minnaar die zelf wel koning wil worden, maar houdt als geest nog een oogje in het zeil (vandaar de titel van de voorstelling: *De Wraak van de Geest*). Zoonlief keert als volwassene terug en geholpen door de krachten van het goede ontmaskert en straft hij de moordenaars, vindt een aardig meisje, wordt zelf koning en dan zijn we bij het *En ze leefden lang en gelukkig*.

Elias zelf speelde de muziek op een replica van een gitaar uit 1840 en deed een beetje van de verteller. Het visuele deel van de show vond plaats op een groot doek waarop snaren en een klankgat te zien waren. Met een ingenieuze constructie werd op het klankgat het beeld geprojecteerd.

Waar dat beeld vandaan kwam? Wel, de assistente van Izhar Elias liep rond met een camera waarmee ze beelden opnam van een prikbord en alle andere zaken die nodig waren voor de vertelling. Op dat prikbord beeldde zij het verhaal uit, zodat beeld, vertelling en muziek gelijklieden. Een leuk effect! Het prikbord bevatte allemaal uitgeknipte tekeningetjes die je samen kon stellen in het camerabeeld.

Rossini had de karakters van de prins, het liefje van de prins, de minnaar en de valse koningin al herkenbaar gemaakt met hun eigen muzikale thema's en Elias speelde die waar nodig. En zo ontspon zich het verhaal in de diverse ariafragmenten uit de bewerking van Giuliani van het werk van Rossini. De kinderen vonden het bijzonder leuk en deden van harte mee. Mooie show!

Concours Categorie 3

Het concours voor de jongste gitaristen (tot 16 jaar) had dit jaar drie deelnemers.

De eerste en ook echt de allerjongste was Sandra Porgomskaya, zij is acht jaar. Ze kwam op met een mooi versierde gitaar inclusief Ergoplay en kondigde zelf haar stukken aan. Toen speelde ze heel zacht maar toch duidelijk een volksliedje dat *Troika* heet, een walsje van Ferdinando Carulli (1770 - 1841) en een *Canario*, die inderdaad veel weg had van een Renaissance dansje. Ze speelde het programma helemaal uit het hoofd en deed dat zonder fouten en aarzeling.

De uitgang van het toneel bleek voor haar een beetje moeilijk terug te vinden. Gelukkig was het trapje er nog. Op de voorste rij wachtten haar moeder en (vertederend nietwaar!) haar knuffelbeer. Goed gespeeld, meid!

Daarna kwam Numa van Riet het toneel op. Ik kende hem nog van twee jaar terug uit het Festival Ensemble en het Cat. 3 concours van dat jaar. Alvorens te gaan spelen, instrueerde hij zijn vader nog even hoe hij foto's moest maken met zijn Smartphone. Ja, die moderne media! Ik zag hem regelmatig met het ding lopen en spelletjes over het scherm flitsen!

Tijd voor het serieuze werk. Hij begon met *Sadness* van Madame Sidney Pratten (1821 - 1895). Hij speelde de inleidende prelude netjes legato en bracht de melodie fris en met een zonnetje. Daarna kwam er een middendeel met schuifakkoordjes waarbij je goed op moet letten. Nou, dat ging helemaal goed!

Zijn volgende stuk werd *Bolero* van Julian Arcas (1832 - 1882). Ik wist waar de narigheid in dit stuk zat, een loopje rond de twaalfde fret. Hij speelde die passage prima en maakte geen fouten. In de delen tussen de refreinen bracht hij de stemming goed naar voren en bezorgde me een Spaans gevoel!

De stukken *Sadness* en *Bolero* hebben nog een leuk verhaal. Twee jaar geleden had ik Numa ter aanmoediging na het concours een deeltje uit de *DOS Amigos Homepage Collection* laten kiezen. Hij koos de bundel uit de Romantiek, en daar stonden die stukken die hij nu speelde in. Ik kon dat wel waarderen!

Numa had zijn telefoon aan zijn vader meegegeven, dus de tijd had hij niet bij zich. Daarom vroeg hij aan de jury of er nog tijd was voor een stukje. Op hun bevestiging pakte hij nog fluks even een *Etude* van Mauro Giuliani mee en deed dat behoorlijk snel.

Ook Numa had een beetje moeite met het vinden van de uitgang. Het valt ook niet mee op zo'n slecht verlicht *backstage*.

Alvin Uliama was de derde kandidaat. Twee jaar geleden brachten zijn ouders een krukje mee omdat hij te klein was voor een standaard stoel. Nu bleek dat hij was gegroeid! Niet alleen in lengte trouwens, maar ook in zijn spel!

Hij startte met een stukje dat *Swing* heette en dat ook echt deed! Toen zette hij *Dia en Noviembre* van Leo Brouwer in. De mond viel me wel even open, zo jong en dan zo'n stuk! Hij speelde het thema met gevoel, trof de stemmingen buitengewoon goed, deed de flageoletten prima en pakte die strek bij de twaalfde fret in dat middendeel zo maar even! Tjongejongejonge! (En ik kan het weten, want ik heb zelf een aardige kluif aan dat stuk gehad... met mijn vijfenvijftigste).

De jury had het moeilijk met de uitslag, vooral voor de eerste twee plaatsen, maar kwam er toch uit: 1. Alvin Uliama, 2. Numa van Riet en 3. Sandra Porgomskaya. Ze gingen allemaal met een prijs naar huis. Proficiat!

Concours Categorie 2

Bij het Categorie 2 Concours (16 jaar en ouder) traden vijf kandidaten aan.

Hannes Hendricx had een ambitieus programma: *Prelude* uit de tweede luitsuite BWV 997 van Johann Sebastian Bach en *Tango en Skai* van Roland Dyens.

De Bach prelude is een stuk waarbij je op je qui-vive moet blijven. Hannes voerde de positiewissels goed uit en fraseerde de bogen goed uit. Heel soms varieerde het tempo een beetje buiten de frasering om.

Tango en Skai is een lastig stuk. Een van de tricky spots, de reflexremolootjes op de naar beneden geschoven akkoorden, loste hij op zoals ik het al vaker heb zien doen: met een *Rasgueado*. Hij zette het tempo stevig aan en dat is bij dit stuk gevaarlijk. Dat uitte zich in een enkele hapering. Maar toch, met zo'n stuk...

De tweede speler Krisna Pijloo kwam op vleugels het toneel op. Zijn schoenen toonden de vleugeltjes die Mercurius zijn snelvoetigheid bezorgden. Een snelle telefoon had hij ook, met ingebouwd stemapparaat. Maar hoe zet je zo'n ding nou ook al weer aan? Gelukkig verleende zijn zus vanuit de zaal assistentie en kon hij zijn gitaar stemmen.

Ook hij was ambitieus in zijn programma: *Marieta* van Francisco Tarrega en *Asturias* van Isaac Albeniz. Iets ambitieus *kiezen* is een, het ook nog ambitieus *spelen* is een ander verhaal. Maar Krisna Pijloo vertolkte dat ambitieuze verhaal voorbeeldig!

Hij werkte *Marieta* technisch netjes af, alles viel op de plek. Hij interpreteerde met iets eigens, maar wist de Tarrega harmonie binnen het stuk duidelijk te brengen. Goede uitvoering.

Toen kwam voor mij de verrassing van een uitermate goed gespeelde *Asturias*! Het tremolo lukte hem prima. Hij speelde het hele stuk beheerst en erg muzikaal, en bracht in het rustige middendeel nieuwe details naar voren. Vervolgens fopte hij het publiek bij de laatste frase, zozeer hield hij de spanning vast. Fenomenaal.

Kandidaat nummer drie werd Tanja Vermeere. Zij had drie stukken op het programma staan: *Etude in B klein* uit Op. 35 van Fernando Sor, *Prelude in D klein* van Johann Sebastian Bach en een hedendaags stuk dat *La Noche* heette.

Bij de Sor *Etude* bracht ze de bovenstem goed naar het publiek, en met ietsje meer legato wordt het nog veel mooier.

Zoals bij alle concoursen hier blijft Bach een uitdaging vormen, zeker als je onder de druk van een jurybeoordeling moet spelen. Tanja speelde de *Prelude* dapper door, maar maakte het op het einde nog heel spannend.

La Noche is, zoals de naam suggereert een rustig stuk, althans ik kreeg uit de klank niet het idee dat dit stuk over een nachtmerrie ging. Toch wilde de sfeer niet helemaal komen, wat goed te begrijpen is als je net uit een Bach prelude met perikelen komt. Het publiek waardeerde haar inspanningen daarom met een extra stevig applaus.

De vierde kandidaat was volgens mij familie van kandidaat 1. Marlot Hendricx deelde de ambitie van haar broer: *Allemande* uit de tweede Cellosuite van Johann Sebastian Bach en *Campo* uit de *Preludios Americanos* van Abel Carlevaro (1916 - 2001).

Bij haar waren ambitie en uitvoering iets minder in overeenstemming met elkaar. Ze speelde de *Allemande* knap, maar net iets te introvert om duidelijk te zijn richting het publiek, ik miste iets van de transparantie in de stemvoering. Maar ja, die drommelse Bach straft je ook werkelijk op alles af! De *Campo* ging aanmerkelijk beter, nu nog een beetje spelen met die prachtige melodische baslijn! Mijn tip aan Marlot is: speel extravert, durf dat aan en trek je niet terug, want jij en jouw spel zijn dat waard!

Kandidaat nummer vijf bleek niet te komen opdagen, dus de jury kon aan het werk. Na kort maar rijp beraad kwamen ze met de uitslag: 1. Krisna Pijloo, 2. Marlot Hendricx, 3. Hannes Hendricx en 4. Tanja Vermeeren.

Ik raakte vlak na het concours nog even aan de praat met Krisna, zijn moeder en zijn grootvader. Moeder en grootvader waren razend trots, dat spreekt! Krisna zit op het middelbaar onderwijs, maar bereidt zich voor op het conservatorium middels lessen van onder meer Lex Eisenhardt. Nou, nu ik hem heb horen spelen kan ik niet anders zeggen dat dat wel gaat lukken! Zijn grootvader dacht dat ook en daarom spaarde hij voor een handgebouwde gitaar voor Krisna. Da's nog eens stimuleren!

Concert Edsart Udo de Haes en zijn groep

Edsart Udo de Haes is op dit moment een bekende naam in Flamenco-minnend Nederland en daarbuiten. Dit voorjaar bracht hij zijn debuutalbum *Aurora* uit (zie ook het Cd-verhaaltje daarover elders op deze site) dat mij als niet-flamenco kenner heel toegankelijk in de oren klonk.

Deze avond kwam hij met groep bestaande uit een zangeres, percussionist en danseres. De zangeres Erminia Fernandez Cordoba viel op door haar krachtige stembereik met een licht hees randje dat een speciaal karakter aan haar zang gaf dat vooral bij passievolle lyriek indruk maakte. De percussie Udo Demandt was een ware meester op de Cajon en de Udu Drum, een keramieken slaginstrument. De danseres Mirjam Venhuizen viel op door haar krachtige ritmes en de mooie kostuums.

Het optreden werd een feest van virtuositeit en ritmiek. De groep speelde naast een paar klassiekers op Flamencogebied (*Bulerias*, *Malaguena*) ook *Tango* vormen en Zuid-Amerikaanse melodieën. Het werd een gevarieerd programma dat door alle ritmiek menigeen uitnodigde om in ieder geval mee te swingen. Verderop zag ik nog iemand zitten die de Flamenco klaptechniek zichtbaar beheerste.

De danseres voegde er nog een dimensie aan toe, niet alleen door de fraaie arabesken van haar bewegingen, maar ook door het vurige ritme van haar tapdans. Zij was de reden dat de band versterkt speelde, want met haar dansschoenen overklaste ze iedereen. Ik zag dat na haar optreden de toneelvloer van Concordia weer flink geboend moest worden!

Kortom, een vurig avondje Flamencomuziek dat ik door de toegankelijkheid van muziek, zang en dans voor mij als Flamenco-leek bijzonder kon waarderen!

Dag Vier

Marcin Dylla

Concert Euregio Gitaarkwartet

Eind jaren negentig van de vorige eeuw bestonden er in deze regio twee gitaarkwartetten, waarvan het Segovia Gitaarkwartet, het enige gitaarkwartet met fanclub, het bekendste was.

Sinds dit kwartet ophield te bestaan is het een hele tijd geleden dat ik voor het laatst gitaren in viervoud op het toneel had gezien. Daarom is het leuk dat er in Twente weer een gitaarkwartet opereert, het Euregio Gitaarkwartet, eigenlijk een dubbelduo dat bestaat uit het Duitse duo Cectoria (Celia Spielmann en Corinna Schaefer) en het Nederlandse duo K2 (Gerard Kroeze en Christiaan Kuiper).

Ze startten hun concert met een curieus stuk, de *Psycho Suite* van Bernard Herrmann (1911-1975) op de bekende film van Alfred Hitchcock. Herrmann was een componist van filmmuziek, die onder meer voor Hitchcock films de soundtrack componeerde. Van zijn muziek is geen versie voor gitaarkwartet, dus Gerard Kroeze nam die honneurs waar met een arrangement.

Het stuk begint met een naargeestige *Prelude*, een soort *Danse Macabre*, die overgaat in het sinistere *The City* waarbij je beelden krijgt van een verlaten ghetto. *Rainstorm* leidt uiteindelijk tot *The Murder*, de bekende douche-scene met het bloed dat in het putje loopt, waarbij een wapperend douchegordijn met bloedvlekken voor extra sfeer zorgde.

We konden daarna even bijkomen van de spanning met een stukje recht toe recht aan barok, het bekende *Concerto in D* voor vier violen van Georg Philipp Telemann (1681-1767). Hier is een prima gitaarzetting van beschikbaar, die onder meer door Los Romeros werd gespeeld op de eerste plaat die ik ooit van een gitaarkwartet kocht. Het Euregio Gitaarkwartet zat met dit stuk goed op de rails.

5 Piezas Artesanales van Maximo Diego Pujol brachten het kwartet samen met de fluitist Karsten Greth in interessant samenspel in stukken die waren geïnspireerd door plaatsen in Buenos Aires. Het swingende *Melodia en Belgrano* warmde ons een beetje op, *Alguna calle gris* klonk als een soort blues ballad in een somber steegje, bij *Plaza Miserere* werd het spitsuur van de drukte, bij *Tangazo a medianoche* zat je midden in het uitgaansleven met duidelijke Piazzolla trekjes om met het romantische *Un domingo en La Boca* weer lekker te ontspannen. Mooi stuk met een hoop latin stijlen op de vierkante meter!

Het laatste stuk was van Stephan Rak, een componist die ikzelf kende van *Temptation of the Renaissance*. Het Euregio Gitaarkwartet speelde het enige gepubliceerde deel uit zijn suite *Hieronymus Bosch* waarbij hij zich liet inspireren door de Nederlandse schilder Jeroen Bosch. Dus er zouden in het stuk ongetwijfeld wel wat duiveltjes met een trechter op de kop voorbijkomen!

La danse des Saltimbanques heette het stuk, acrobatendans. Het was een stuk dat iets had van een Renaissancedans, maar in stemmingscycli varieerde van vrolijk-wrang-vrolijk-zacht wrang-vrolijk-chaotisch wrang naar uiteindelijk weer vrolijk. Het Euregio Gitaarkwartet bracht de stemmingswisselingen en zachtheid en wrangheid in de harmonieën duidelijk naar voren.

Leuk dat we weer een kwartet hebben in de (Eu)regio!

Finale Cat. 1 Concours

Het was zover, de zondagmiddag van de finale. Vijf kandidaten stonden paraat om te bewijzen wie de winst zou pakken.

Antero Pellika uit Finland was de eerste die bij zijn opkomst al de aandacht trok met een speelse stropdas. Een leuke afwisseling ten opzichte van het standaard uniform in zwart!

Jammer genoeg ontbrak een programma en dat brak me direct al op, omdanks het feit dat alle kandidaten hun optreden netjes aankondigden. Pellika zou iets moderns in meer delen spelen en een stukje Giuliani. Ik verstond de aankondiging niet zo goed, dus ik had geen idee van wat er kwam.

Het moderne stuk had twee delen, het eerste met een fragiele sfeer en een klank die me aan de *Nocturnal* van Britten deed denken. Het tweede deel had iets weg van een stukje Ginastera met een duidelijk wrang-zoet contrast. Opvallend was Pellika's afwerking en de duidelijke melodie-begeleidingsverhouding.

Het Giuliani stuk was virtuoos. Pellika speelde in een bloedtempo, maar wel een stuk duidelijker dan bij de *Scherzo Vals* in de voorrondes. Er zat een mooie adem in het stuk, maar heel soms kreeg hij door het enorme tempo last van een beetje zuurstofgebrek in de

muziek. Net zoals in het eerste stuk hoorde ik een interessante balans tussen melodie en begeleiding.

Nelly von Alven kondigde aan dat zij het bekende *Introduction & Rondo* van Dioniso Aguado spelen, plus een hedendaags werk waarvan ik de componist en de titel zo snel niet kon volgen. Wordt het misschien tijd voor een tweet aankondiging? Aj, dat werkt natuurlijk niet, want de mobieltjes moesten tijdens de finale uitgeschakeld zijn. Of moet ik toch maar een gehoorapparaat kopen?

Terug naar de muziek. Von Alven legde een mooie baslijn neer in de *Introduction* en zette daarna het *Rondo* in een stevig tempo in. Hierbij hield ze weliswaar de cadans goed in het oog, maar bij de super-virtuoze delen en de cadansen kwam ze toch heel even aan het zoeken. Aan een glimlachje op zijn tijd kon je zien dat ze weer op het spoor zat!

Het *Meerdelig Hedendaags* had drie delen. In dit stuk liet Von Alven alle schuchterheid achter zich en knalde er qua dynamiek veel meer boven op. Dat kon dat stuk best hebben. Het eerste deel was verwarrend voor me, maar alle noten vielen zo te horen wel op de plek waar ze hoorden, netjes gespeeld! Het tweede deel kon me meer bekoren vanwege de intieme sfeer en duidelijke ademhaling. Het derde deel bracht een zeer complex ritme met de enige aarzeling in haar hele optreden.

Le Thu uit Vietnam kwam voor de verandering met een programma **zonder** hedendaags stuk. *Fantasia Op. 9* van Luigi Legnani en *Sonata Meridional* van Manuel Ponce.

Fantasia Op. 9 werd in haar interpretatie een zeer operatesk stuk. Een rustige intro met interessante klankkleur warmde de stemming op en daarna kwam een mini-opera met alle Tutti en Frutti! Legnani was gek op tripjes over de hele hals van klankgat tot kam vice versa, en Le Thu voerde dat alles netjes in de juiste frasen uit.

In drie delen, *Campo*, *Copla* en *Fiesta*, beeldt Ponce de sfeer van het Middellandse Zeegebied uit, in het bijzonder natuurlijk de Spaanse atmosfeer. Lu The wist in de *Campo* precies waar ze wezen moest en speelde het deel met adem en een mooie klank. *Copla* gaf ons de gelegenheid eens lekker te ontspannen bij een expressieve melodie. *Fiesta* bracht een feestje in soepele virtuositeit en een paar spannende momenten, maar ze verloor de grote lijn gelukkig niet uit het oog!

Tijd voor Blazej Sudnikowicz met *Les Soirees d'Auteuil Op. 23* van Napoleon Coste (1805 - 1883) en een *Sonate* van een voor mij onbekende hedendaagse componist. ;-) Anonymus is weer terug!

Les Soirees d'Auteuil kende een duidelijke presentatie. Sudnikowicz hield het op een rustige start om daarna aanmerkelijk te versnellen in vliegensvlugge loopjes. Hij hield het duidelijk en de stemvoering was prima te volgen ook al zat hij soms aan de grens van zijn virtuositeit.

Het moderne stuk bezorgde me de handicap dat ik het na vijf minuten niet meer kon volgen en alle samenhang was kwijtgeraakt. Op de een of andere manier kwam mij de naam Nicholas Maw voor de geest, niet zozeer uit herkenning van de muziek, maar meer als associatie met een stuk dat me in het verleden als luisteraar compleet frustrerde.

Dat maakte voor mij deze kluif -want hard werken moest Sudnikowicz zeker- een pure technische presentatie die ongetwijfeld een kundige jury interesseert, maar een eenvoudige luisteraar als ikzelf helemaal niet. Zoals bij alle moderne stukken uit deze finale, voelde ik me bij de langzame delen in ieder geval nog het meest aangesproken.

De laatste kandidaat was Florian Palier. Drie stukken zou hij spelen, *Nocturne* van Giulio Regondi (1822 - 1872), het *Scherzo* uit de *Sonate Op. 47* van Alberto Ginastera (1916 - 1983) en de *Apassionata* van Ronaldo Miranda.

Met de *Nocturne* van Regondi bracht Palier een steeds grotere virtuositeit op een langzaam thema. Hij begon een beetje vlak en teruggetrokken maar manifesteerde zich al snel. Die beweging introvert-extravert zouden we vaker in dit stuk horen. Je kon bij het spelen duidelijk zien dat het stuk op een negentiende eeuwse gitaar geschreven was, mens wat een grepen en strekken! Een goed uitgevoerd grappig tremolostukje verraste me aangenaam.

Het *Scherzo* viel me een beetje rauw op mijn dak. Als je de hele *Sonate* hoort, word je in de flow een beetje meegenomen en hebben de effecten in het *Scherzo* een logische oorzaak en doel. Bovendien bereidt dit deel ook voor op het volgende deel van de *Sonate*.

Palier speelde het echter los. Totaal zonder verband leek het stuk voornamelijk chaotisch, het duurde een aardige tijd voordat ik het als deel van een groter geheel herkende. Ook hier, leuk voor een jury als showcase (zij geven per slot van rekening de punten, niet?), maar voor een luisterpubliek nauwelijks te pruimen.

Wat mij betreft gold dat voor het laatste stuk ook. Palier speelde de *Apassionata* technisch OK en legde er muzikaliteit in, maar aan mij was dat op dat moment niet meer besteed. Ik had wat het hedendaagse repertoire betreft duidelijk mijn dag niet. *Ietsje te modern, Amigo!*

De uitvoering was geweest, maar de strijd was nog niet gestreden, de jury zou nog een aardige kluif krijgen. Ik had zelf geen idee wie de beste was, maar dat kwam voornamelijk door mijn *contemporary repertoire black-out*. Ik onthield me dus van uitspraken en ging naar huis om te eten.

Die avond was ik mooi op tijd voor de uitslag vlak voor het concert van Marcin Dylla.

De uitslag was 1. Florian Palier, 2. Blazej Sudnikowicz, 3. Le Thu, 4. Nelly von Alven en 5. Antero Pellika. Finalisten, gefeliciteerd met het resultaat!

Dit jaar was de prijsuitreiking toch een beetje rommelig, ik kreeg het idee dat de korte beschrijving van het oordeel van de jury niet helemaal over kwam bij de kandidaten. Er zaten, om de spreker bij een zo'n oordeel maar eens te citeren, een paar *skidmarks* in het betoog. O ja, even vertalen: *slipsporen*....

Concert Marcin Dylla

De Poolse gitarist Marcin Dylla was in een redelijk ver verleden, 2006 en 2007, al eens te gast bij het Twents Gitaarfestival. Sindsdien is zijn carrière -hij won bijvoorbeeld in 2007 het

bekende GFA-concours- in een stroomversnelling geraakt, dus ik was zeer benieuwd naar zijn optreden op dit moment.

Ik vat samen wat ik deze avond gehoord heb: Marcin Dylla speelt met een afgewerkte techniek en een prachtig klankenpalet die volledig in dienst van de muziek staan. Hij weet feilloos de natuurlijke ademhaling van de muziek te treffen en verrast regelmatig met originele vondsten voor bijvoorbeeld algemeen bekende passages. Ik heb de hele tijd zitten genieten en was zelfs mijn *contemporary repertoire black-out* kwijt.

Toch was er iets opvallends dat ik ook bij Zoran Dukic in Nordhorn, ook niet de minste voorvechter van hedendaagse muziek, heb opgemerkt. Er is meer plaats voor het klassieke en romantische repertoire, dit jaar!

Om te beginnen speelde Dylla de *Sonata Romantica* van Manuel Ponce, een stuk dat terecht *Hommage a F. Schubert* heet. Ook al gebruikt Ponce geen noot Schubert in dit stuk, het klinkt op vele plaatsen als Schubert. Het is een mooi compositie die ik graag mag horen. Marcin Dylla verwende mijn oren met deze *Hommage!* Warmte, dynamiek, mooie modulaties, tederheid en kracht, het zat er allemaal in. Mooi werk!

Na Ponce schakelde Dylla over na hedendaags. Hoe het stuk *Mano a Mano* van Magnus Lindberg aan zijn naam is gekomen is vrij onduidelijk, tot je op de handen van de gitarist gaat letten. Dan zie je op gegeven moment het patroon! *Mano a Mano* is een complex samenwerkingsproject tussen twee handen. Moeilijk te snappen, maar prachtig en krachtig van klank. Hoeveel noten er in dat stuk zitten was niet te tellen, stel dat je dat allemaal met Sibelius in moet kloppen!

Na de pauze was de *Sonate in F* van Anton Diabelli (1781-1858) aan de beurt. Het bleek dat die slimme muzikuitgever uit Wenen die Beethoven een themaatje leverde om daar zijn 33 Diabelli-varianties op te schrijven ook charmante gitaarcomposities kon produceren. Marcin Dylla speelde de delen van de *Sonate* achtereenvolgens in de stemmingen *Elegant*, *Melancholiek* en *Uitgelaten*. Leuk om naar te luisteren.

De Hongaarse componist Johann Kaspar Mertz heeft de liederen van Franz Schubert (1797-1828) toegankelijk gemaakt voor gitaristen met een aantal knappe arrangementen. Nou ja, toegankelijk, je moet heel wat in huis hebben om ze goed te kunnen spelen!

Marcin Dylla speelde de arrangementen zo dat lied en begeleiding beiden in de juiste balans te horen waren, een prima prestatie! Zo hoorden we het trieste *Lob der Traene*, het interessante stemmenspel en de stemmingswisseling van *Staendchen* en de triomfantelijke posthoorn en de meditatieve stemming van de gedachte aan een geliefde in *Die Post*.

Als laatste stuk bracht Marcin Dylla de *Valses Poeticos* van Enrique Granados, een interessante set walsen in allerlei stemmingen en tempo's, geïnspireerd door de walsen van de Parijse salons uit die tijd. Een perfect stuk voor Dylla om zijn hele palet kleuren uit de kast te trekken. Voor het geval dat te oneerbiedig klinkt: een perfect stuk om de gitaar in alle toonaarden en stemmingen te laten zingen!

Het applaus was volledig in overeenstemming met het geweldige concert dat we hadden gehoord. En daar bleef het bij... Wacht eens... geen toegift?

Nee, Marcin Dylla kwam nog even terug om te vertellen dat hij het concert niet wilde bederven met een paar snelle encores. En ik vond dat hij gelijk had. Na zo'n concert waarin alles op zijn plek viel, is 't mooi geweest!

Het Twents Gitaarfestival 2013 zat er hiermee op. Ik had opnieuw genoten van vier daagjes gitaar.

En daarmee kijken we vooruit naar 2014!